

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2019. november hó 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt **vádlott neve** ellen indult büntetőügyben a **Gyulai Törvényszék** 2018. **június 12.** napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján is meghozott és 2018. október 16. napján kihirdetett **13.B.96/2018/25.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

Vádlott neve vádlott gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményeit **2 rendbeli folytatólagosan elkövetett** számvitel rendje megsértése büntettének **minősíti**.

A szabadságvesztés tartamát **3 (három) év 6 (hat) hónapra**, a közügyektől és a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás tartamát **3 (három) évre enyhíti**.

Az egyéni vállalkozói foglalkozástól eltiltást mellőzi.

A szabadságvesztés büntetést börtönben rendeli végrehajtani.

Vádlott neve vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből vádlott neve vádlottat 690.630,- (hatszázkilencvenezer-hatszázharminc) forint megfizetésére kötelezi, míg 248.450,- (kettőszáznegyvennyolcezer-négyszázötven) forint bűnügyi költséget az állam visel.

Megállapítja, hogy a vádlott tényleges tartózkodási helye: BV Intézet neve.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába vádlott neve vádlott által 2018. október 16. napjától 2019. november 13. napjáig letartóztatásban töltött időt beszámítja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárás során felmerült 382.073,- (háromszáznolcvankettőezer-hetvenhárom) forint bünygyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság vádlott neve vádlottat költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont], 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §), számvitel rendjének megsértése büntette [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés], 3 rendbeli számvitel rendjének megsértése büntette [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont] miatt 5 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 5 év közügyektől, 5 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól és 5 év egyéni vállalkozó tevékenységtől eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés legalább kétharmad részének kitöltését követő nap bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlottal szemben 62.680.062,- forint erejéig vagyonekobjást rendelt el, és kötelezte a vádlottat az elsőfokú eljárásban felmerült 934.680,- forint bünygyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélettel szemben ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor:

Fellebbezett az ügyészség a vádlott terhére súlyosítás, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása,

a vádlott és a védő elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében.

A fellebbviteli főügyészség írásban az ügyészi fellebbezést fenntartva a tényállás kiegészítése, a jogi indokolás kiegészítése és helyesbítése, a bűnösségi körülmények kiegészítése mellett indítványozta, hogy az ítéletábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a költségvetést károsító bűncselekményt minősítse Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulata, (5) bekezdés b) pont 2. fordulata szerint, míg a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményeket 2 rendbeli folytatólagosan elkövetettnek, a szabadságvesztés, közügyektől eltiltás és foglalkozástól eltiltás tartamát súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben azzal, hogy a 2018. június 12-i tárgyalási napot is tüntesse fel.

A védő fellebbezése írásbeli indokolásában a fellebbezést kizárólag enyhítés érdekében tartotta fenn. Utalt a vádlott büntetlen előéletére, korára, a négy éves időmúlásra, arra a körülményre, hogy a vádlott több, mint két éve áll büntetőeljárás hatálya, és több, mint egy éve a legszigorúbb kényszerintézkedés hatálya alatt. Csatolta a vádlott eljárási jogaira történt figyelmeztetés után írásban tett nyilatkozatát.

Beadványában több ítéletáblai határozatra utalva indítványozta a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának enyhítését, különös tekintettel a vádlott beismerő vallomására, rendezett családi körülményeire, illetőleg a vagyoni hátrány alsó értékhatárhoz közeli voltára.

Utalt az elsőfokú ítéletnek a vagyonelkobzásra vonatkozó indokolására, mely álláspontja szerint szükséztavú, abból annak megalapozottsága és összszegszerúsége nem vezethető le. A bűnügyi költség tekintetében álláspontja szerint az elsőfokú bíróság téves jogszabályi helyre hivatkozott és ezen felül téves a fordítási díjra vonatkozó döntése is.

A vádlott a csatolt nyilatkozatában a büntetés enyhítését kérte, hivatkozott megromlott egészségi állapotára.

A fellebbezési nyilvános ülésen az ügyészszég az írásbeli indítványát tartotta fenn azzal, hogy álláspontja szerint a védelmi fellebbezés tartalmának megváltoztatására figyelemmel korlátozott felülbírálatnak van helye, így a tényállás kiegészítésére vonatkozó indítványát visszavonta.

A védő a fellebbezési nyilvános ülésen az írásbeli indítványával egyező nyilatkozatot tett.

Vádlott neve vádlott az utolsó szó jogán védőjéhez csatlakozva a bűncselekményekben való bűnösségét elismerte, megbánásának adott hangot. Kérte a szabadságvesztés tartamának enyhítését.

Az ítéletőábla az ügyészszég eltérő minősítésre, valamint a vádlott és a védő enyhítésre irányuló fellebbezését ítélte az alábbiak szerint alaposnak:

A másodfokú bíróság - az ügyészzi indítvánnyal ellentétben - az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körűen bírálta felül.

A felülbírálat terjedelmét illetően még kialakulóban van a bírói gyakorlat. A fellebbezőt nem csak a fellebbezési jog, hanem a fellebbezés módosításának, illetőleg visszavonásának joga is megilleti.

A törvényi szabályozásból viszont úgy tűnik, hogy a fellebbező kötve van a fellebbezéséhez.

Abban az esetben, ha a másodfokú bíróság az ügyet tanácsülésre tűzi ki, a fellebbező kérheti nyilvános ülés tartását és például a megváltozott személyi körülményeinek figyelembe vételével az elsőfokú ítélet e körben kiegészíthető. A védelmi kérelem alapján a másodfokú bíróságnak ilyen esetben kötelező az ügyben nyilvános ülést tűzni.

Ugyanakkor, ha a másodfokú bíróság az adott ügyben nyilvános ülést tűz, ezt követően a fellebbező a fellebbezését akként módosítja, hogy kizárólag az enyhítést indítványozza, a másodfokú bíróság nem térhet át tanácsülésre. Így e körben tehát nem következetes a szabályozás.

Az ítéletőábla kollégiuma e kérdésben akként foglalt állást, hogy rögzül a bejelentett fellebbezés, erre figyelemmel a jelen ügyben is teljes körű volt a felülbírálat.

A felülbírálat során az ítéletőábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a megfelelő körben, a perrendi szabályok betartásával folytatta le.

A másodfokú bíróság az iratok egybehangzó adatai alapján az elsőfokú ítélet tényállását a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel, az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

Az elsőfokú ítélet 4. oldal 3. bekezdését, illetőleg a 8. oldal 2. bekezdését kiegészítette azzal, hogy a vádlott a bevallásokat - könyvelője útján - város neve nyújtotta be.

Az ügyészség által írásban kiegészíteni indítványozott 7. oldal 3. bekezdése tartalmazta azt a megállapítást, hogy vádlott neve vádlott a cég neve keretében 2012-2015. évben szintén valós gazdasági tevékenységet végzett (I/b. tényállás 1. bekezdése).

A 7. oldal első francia bekezdésében a visszaigényelhető termékdíj összege helyen 109.536,- forint, míg a 2012. évi fizetendő környezetvédelmi termékdíj összege helyesen 15.752.453,- forint volt. (Bíróági iratok 9. alatti igazságügyi szakértői vélemény 9. oldal.)

Ugyanezen összeget ekként javította a másodfokú bíróság a 13. oldal 7. bekezdésében is.

Egyebekben az elsőfokú ítélet tényállása hiánytalan és megalapozott, az a fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel irányadó volt a felülbírálat során.

A vádlott felmentését célzó fellebbezések az ítélet tábla álláspontja szerint a bizonyítékok mérlegelése ellen irányulnak. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott tagadó vallomásával szemben a terhelő bizonyítékokat elfogadva, bűnösségét a terhére rótt bűncselekményekben megállapította.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte. Részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékok alapján vetette el a vádlott azon védekezését, hogy csak ügynöki tevékenységet végzett, illetőleg azt, hogy a környezetvédelmi díjat ország neve megfizette, továbbá a könyveléssel összefüggő állításait. Okfejtése logikus és iratszerű.

A bizonyítékok értékelése az elsőfokú bíróság feladata. Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok eltérő értékelésére a fellebbezési eljárásban nincs törvényes lehetőség. Ezért a vádlott felmentését célzó fellebbezések eredményre nem vezethette.

A megalapozott tényállásból a törvényszék helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, és a cselekmények minősítése is döntően törvényes.

A II/a. tényállási pont esetén a vádlott 2010-2012. évben egységes akaratelhatározással, ugyanazon elkövetési magatartással tette lehetetlenné egyéni vállalkozása vagyoni helyzetének áttekintését, így cselekménye a Btk. 6. § (2) bekezdése értelmében folytatólagosan elkövetett.

A II/b. tényállási pont esetén tévesen minősítette az elsőfokú bíróság 3 rendbelinek a 3 üzleti évet érintő időszakra a vádlott cselekményét. A bírói gyakorlat egységes abban, hogy az egymást követő több üzleti évben ugyanazon elkövetési magatartással, egységes akaratelhatározással elkövetett cselekmény 1 rendbeli folytatólagosan elkövetettnek minősül [Btk. 6. § (2) bekezdése] (Magyar büntetőjog, Kommentár a gyakorlat számára, II. kötet 1612. oldal, HVG-Orac Kiadó).

Mindezeket figyelembe véve az ítélet tábla - osztva a főügyészség álláspontját - a vádlott gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményeit 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértése büntettének minősítette.

A jogszabályi hivatkozást pedig kiegészítette a Btk. 6. § (2) bekezdésével a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét illetően.

Az elsőfokú bíróság által felhívott keretjogszabályok kiegészítendők a II/a. tényállási pont vonatkozásában az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvénnyel, hiszen a vádlott e cselekményét egyéni vállalkozóként követte el és e törvény határozza meg az egyéni vállalkozók nyilvántartási és bizonylatolási kötelezettségét.

Ami az alkalmazandó Btk.-t illeti, tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a 2. § szerinti elkövetéskori, illetőleg elbíráláskori törvényt összehasonlította, tekintettel arra - figyelemmel az utolsó elkövetési időpontra, 2016. január 20. -, hogy az elkövetéskori és az elbíráláskori törvény a jelen ügyben megegyezik.

Az elsőfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülmények kiegészítésre szorulnak:

Az ítélet tábla a vádlott javára további enyhítő körülményként értékeli a beismerő vallomást és megbánó magatartást, ugyanakkor további súlyosító körülmény a folytatólagos elkövetés.

Az így kiegészített bűnösségi körülményekre is figyelemmel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben a büntetési célok elérése érdekében szabadságvesztés kiszabása szükséges és indokolt, helyes a középértéktől a vádlott javára történő eltérés is.

A további enyhítő körülményekre, valamint az időmúlásra, és arra is figyelemmel, hogy az elsőfokú ítélet óta további, mint egy év eltelt, az ítélet tábla álláspontja szerint az öt év szabadságvesztés eltűlt, ezért annak tartamát három év hat hónapra enyhítette.

A közügyektől eltiltás és a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás kiszabása indokolt, azonban annak mértéke is eltűlt, ezért azt a másodfokú bíróság három évre enyhítette.

A korábbiakban felhívott, az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény 3. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja értelmében nem lehet egyéni vállalkozó, akit költségvetést károsító bűncselekmény miatt jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül.

A Btk. 100. § (1) bekezdés g) pontja értelmében a vádlott esetében ez az idő a szabadságvesztés kitöltését követő öt év.

Mindezekre figyelemmel nem indokolt a vádlott egyéni vállalkozói tevékenységtől való eltiltása, ezért azt az ítélet tábla mellőzte.

Az elsőfokú bíróság a Btk. 35. § (1) bekezdés ellenére nem jelölte meg, hogy a szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani (tévesen börtönt szabott ki), ezért e rendelkezést az ítélet tábla pótolta.

A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés nem felelt meg a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjában írt törvényi szövegezésnek, ezért azt az ítélet tábla pontosította.

Az elsőfokú bíróság a vagyonelkobzás jogi indokolását szerkezetileg tévesen még a bűnösség megállapítása előtt tette meg (elsőfokú ítélet 18. oldal utolsó sor, 19. oldal első francia bekezdés), és indokolása részben hiányos volt.

A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja értelmében vagyonekbotzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyorra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett.

Tekintettel arra, hogy a tényállás I/a. pont alatti cselekménnyel összefüggésben az adóhatóság a vádlottat kötelezte a megállapított adóhiány megfizetésére, ezért e tekintetben nincsen helye vagyonekbotzásnak.

Az I/b. tényállási pont esetében az adó meg nem fizetésével a cég neve tevékenysége során 62.680.062,- forint összeg a vádlotthoz került, így ezen összegre - mint bűnös vagyorra - a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekbotzást kell elrendelni. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ide vonatkozó rendelkezése törvényes.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a nemzetiség 1 neve anyanyelvű vádlottat, aki a bírósági eljárásban anyanyelvét használta, kötelezte az ezzel összefüggésben felmerült fordítási és tolmácsolási díj megfizetésére.

E körben a jogszabályi hivatkozása is téves [Be. 338. § (1), (2), (3) bekezdés], és döntésének indokát sem adta, sommásan annyit jegyzett meg, hogy „a fentiekben kifejtettek miatt kötelezte a vádlottat e költség megfizetésére”.

Az elsőfokú ítélet 12. oldal 4. francia bekezdésében - a bizonyítékok mérlegelése során - ugyan tett ezzel kapcsolatban megjegyzést az elsőfokú bíróság, hogy a tárgyaláson több alkalommal személyesen meggyőződött arról, hogy „a vádlott nagyon jól érti a nemzetiség 2 neve nyelvet, tökéletesen tisztában van az ügy tárgyával és az azzal kapcsolatos számviteli, valamint jogi háttérrel. A nem anyanyelvi szintű nyelvtudás semmilyen hátrányt nem okozott a vádlott számára”, de ez nem a rendelkezés indokolása.

Az anyanyelv használata a büntetőeljárásban nem bírói mérlegelés tárgya, az alapjog, amit a törvény mindenkinek biztosít. A Be. 8. § (3) bekezdése értelmében a büntetőeljárásban mindenki jogosult az anyanyelvét használni.

Az pedig európai uniós alapelv, hogy a nyelvhasználattal összefüggésben felmerült bűnügyi költség nem terhelhető a vádlottra, de erről a Be. is így rendelkezik a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontjában.

Mindezek figyelembe vételével az ítéletábla megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből a vádlottat 690.630,- forint terheli a Be. 574. § (1) bekezdése alapján, míg 248.450,- forintot az állam visel a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

Észlelte az ítéletábla, hogy az elsőfokú bíróság az ügyben 2018. június 12. napján is érdemi tárgyalást tartott, azt azonban a határozat bevezető részében nem tüntette fel, így az ítéletet e napon tartott tárgyalás alapján is meghozottnak tekintette a másodfokú bíróság.

A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábla a fellebbezéseket részben alaposnak ítélve az elsőfokú ítéletet hivatalból is felülbírálvá azt a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Megállapította, hogy a vádlott jelenlegi tartózkodási helye a BV Intézet neve.

A kiadmány hitelével:
tisztviselő